

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์สำหรับส่งเสริมทักษะที่จำเป็นคนทำงาน
ในสถานประกอบการอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้านอุตสาหกรรม
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและขั้นตอนของรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นของคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม
3. เพื่อรับรองรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

1. สรุปผลการวิจัย

การพัฒนารูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมสามารถสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ การวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้านอุตสาหกรรม จากกลุ่มตัวอย่างคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม จำนวน 341 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ เกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้านอุตสาหกรรม จากนั้นผู้วิจัยนำผลการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย ร่วมกับผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้านอุตสาหกรรม มาสร้างร่างต้นแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม โดยการศึกษาความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาพัฒนาร่างต้นแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม การวิจัยระยะที่ 2 นำร่างต้นแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม มาศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน และ ระยะที่ 3 นำเสนอรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้าน อุตสาหกรรม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี โดยมีระดับการศึกษาปริญญาตรี ทำงานในสถานประกอบการ/อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยี ประเภทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีสถานที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดกรุงเทพฯและปริมณฑล มีอายุการทำงานในสถานประกอบการปัจจุบัน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานประกอบการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาทักษะความรู้ในการทำงานของบุคลากร (งานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์/บุคลากร/คนทำงาน) สถานประกอบการส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้พนักงานได้มีการพัฒนาทักษะที่จำเป็นโดยมีการเปิดโอกาสให้ไปอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยฝึกอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ โดยได้รับการสนับสนุนทุนจากหน่วยงาน และ ไปฝึกอบรมด้วยทุนส่วนตัว ส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนผ่านระบบออนไลน์ ช่วงเวลาที่หน่วยงานได้เปิดโอกาสให้พนักงาน/บุคลากรหาความรู้ พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ ส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลาทำงาน และนอกเวลาทำงาน ตามลำดับ ช่องทางหาความรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพ จากช่องทางเว็บไซต์ต่างๆ มากที่สุด หน่วยงานมีการสนับสนุนให้พนักงานพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพจากหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานภายในหน่วยงานแบบออนไลน์

ข้อมูลเกี่ยวกับระดับมาตรฐานวิชาชีพและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในแต่ละมิติ มีข้อมูลทั้งหมด 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการปฏิบัติงาน มิติที่ 2 สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน มิติที่ 3 สมรรถนะทางวิชาชีพที่พึงประสงค์ และ มิติที่ 4 ทักษะสำคัญจำเป็นที่พึงประสงค์ที่สนับสนุนการทำงานในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมากที่สุด

**ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมสมรรถนะทักษะที่จำเป็น
สำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์**

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมสมรรถนะทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่พึงประสงค์ สำหรับประเด็นหลักที่ 1

ลักษณะของรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ (Platform/Provider) เป็นการใช้งานผ่านเว็บไซต์ การใช้งานผ่านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (eLearning) และ การใช้งานผ่านรูปแบบโซเชียลเน็ตเวิร์ก อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สำหรับในประเด็นหลักที่ 2 ระบบการเข้าใช้บริการของศูนย์ความรู้ออนไลน์ ควรเป็นเปิดให้บริการแบบสาธารณะ เปิดให้บริการแบบสาธารณะและระบบการลงทะเบียน (สมาชิก) และ เปิดให้บริการแบบระบบการลงทะเบียน (สมาชิก) อยู่ในระดับมากตามลำดับ สำหรับในประเด็นหลักที่ 3 ส่วนประกอบของศูนย์ความรู้ออนไลน์ ส่วนประกอบ 3.1 หลักสูตรการพัฒนาวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรการพัฒนาวิชาชีพของศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ พัฒนาเองและจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการและอุตสาหกรรมต่างๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนประกอบ 3.2 สื่อและข้อมูลภายในศูนย์ความรู้ออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าศูนย์ความรู้ออนไลน์ควรเป็นแหล่งรวบรวมสื่อเพื่อการศึกษาด้วยตนเองแบบออนไลน์เกี่ยวกับวิชาชีพและอุตสาหกรรมต่างๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนประกอบ 3.3 ระบบการสนับสนุนภายในศูนย์ความรู้ออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าระบบต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยของผู้ใช้งาน/บริการของศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ มีระบบการจัดเก็บและการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพและอุตสาหกรรมต่างๆ แบบเป็นหมวดหมู่ (category) มีระบบการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพและอุตสาหกรรมต่างๆ (search) อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนประกอบ 3.4 ช่องทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งานกับศูนย์ความรู้ออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าควรออกแบบระบบให้มีการประชุมออนไลน์ โทรศัพท์ โซเชียลแอปพลิเคชันต่างๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ และส่วนประกอบ 3.5 อุปกรณ์การใช้งานศูนย์ความรู้ออนไลน์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าผู้ใช้งานจะเข้าถึงศูนย์ความรู้ออนไลน์ผ่านทาง สมาร์ทโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพาและเครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

ส่วนที่ 2 รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม

องค์ประกอบของรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ประกอบด้วย

- 1) แนวคิดและเป้าหมาย (Concept and Goal)
- 2) เนื้อหาและหลักสูตร ภายในและภายนอกองค์กร (Internal/External contents and Internal/External courses) ประกอบด้วย เนื้อหาการเรียนรู้ที่สร้าง/พัฒนาขึ้นเอง เนื้อหาการเรียนรู้

ที่จัดหามาจากภายนอก หลักสูตรการเรียนการสอนและหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้าง/พัฒนาขึ้นเอง และหลักสูตรการเรียนการสอนและหลักสูตรฝึกอบรมที่จัดหามาจากภายนอก

3) เทคโนโลยี (Technology) ประกอบด้วย อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์ ระบบคราวน์ ทั้งนี้ต้องเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและมีความเสถียร

4) การค้นหาและการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ (Search/Information retrieval) ประกอบด้วย การจัดเรียงเนื้อหาเป็นหมวดหมู่ ระบบการค้นหา และดัชนีข้อมูล/เนื้อหา

5) ชุมชนและการแบ่งปัน (Community/Sharing) ประกอบด้วย ชุมชนของกลุ่มคนที่อยู่ในอุตสาหกรรมเดียวกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชน และการเผยแพร่ความรู้ในชุมชน

6) ทีมงานของศูนย์ความรู้ออนไลน์(Knowledge Center Teams) ประกอบด้วย ทีมคัดสรร/ตรวจสอบเนื้อหาให้ศูนย์ความรู้ ทีมผลิต/พัฒนาเนื้อหาให้ศูนย์ความรู้ และทีมเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

7) กฎระเบียบหรือข้อปฏิบัติการใช้บริการศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ (Knowledge Center Rule) ประกอบด้วย กฎระเบียบหรือข้อปฏิบัติที่กำหนดขึ้นจากศูนย์ความรู้ออนไลน์ และกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

8) การวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผล (Data analytics) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลของสมาชิกที่เข้ามาใช้บริการของศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ และการรายงานผล

ขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ สำหรับผู้ให้บริการ ประกอบด้วย 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 วางแนวคิดและกำหนดเป้าหมาย ชั้นที่ 2 ออกแบบศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์ฯ ชั้นที่ 3 ดำเนินการพัฒนาจัดตั้งศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ ชั้นที่ 4 วิเคราะห์และรายงานผล และชั้นที่ 5 ดำเนินการปรับปรุงศูนย์ความรู้ออนไลน์

(2) ขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ สำหรับผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม ชั้นที่ 2 การสมัครสมาชิก ชั้นที่ 3 การใช้งานศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ แบบเครือข่ายชุมชนในอุตสาหกรรม ชั้นที่ 4 การใช้งานศูนย์ความรู้ในเนื้อหาและหลักสูตร ชั้นที่ 5 การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ และชั้นที่ 6 การนำความรู้ที่ได้มาแบ่งปันในชุมชน

2. การอภิปรายผล

2.1 มาตรฐานวิชาชีพและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

ผลการศึกษาพบว่า มาตรฐานวิชาชีพและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทั้ง 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการปฏิบัติงาน มิติที่ 2 สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไปที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน มิติที่ 3 สมรรถนะทางวิชาชีพที่พึงประสงค์ และ มิติที่ 4 ทักษะสำคัญจำเป็นที่พึงประสงค์ที่สนับสนุนการทำงานในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการสำรวจการพัฒนาฝีมือและศักยภาพแรงงานในมิติความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของสำนักงานสถิติแห่งชาติศึกษาจากจำนวนประชากรกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ ระหว่าง พ.ศ. 2557-2560 โดยสรุปภาพรวมพบว่าความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของแรงงานมีความต้องการสูงขึ้นทุกปี นอกจากนี้สอดคล้องกับการศึกษาของภาณุวัฒน์ ตรียางกูร (2561) ที่ศึกษาแนวคิดการพัฒนาศักยภาพแรงงานของประเทศไทย จากแผน ยุทธศาสตร์พัฒนาชาติและนโยบายอุตสาหกรรม 4.0 โดยกำหนดให้แรงงานไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงทั้งในประชาคมอาเซียนและในระดับสากลโดยแนวทางการบรรลุผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวนี้ต้องรองรับอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ และจัดเตรียมบุคลากรให้มีความเพียงพอทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้ฝึกอบรมในทักษะทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรสนับสนุนการนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้ในระบบการฝึกอบรม เพื่อเป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงช่องทางการเข้ารับฝึกอบรม และรูปแบบการฝึกอบรมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นอกจากนี้พบว่าแนวทางการพัฒนาศักยภาพของแรงงานให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานของไทยตอบสนองนโยบายอุตสาหกรรม 4.0 โดยการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ อุตสาหกรรม หรือ Learning Factory โดยภายในศูนย์จะมีการพัฒนาทางด้าน Lean Automation System Integrator หรือ LASI จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก

2.2 รูปแบบศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นของพนักงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้านอุตสาหกรรม

องค์ประกอบของรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับพนักงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม ประกอบด้วย แนวคิดและเป้าหมาย เนื้อหาและหลักสูตรภายในและภายนอกองค์กร เทคโนโลยี การค้นหาและการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ชุมชนและการแบ่งปัน ทีมงาน

ของศูนย์ความรู้ออนไลน์ กฎระเบียบหรือข้อปฏิบัติการใช้บริการศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ และการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผล ในส่วนของขั้นตอนขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ สำหรับผู้ให้บริการประกอบด้วย 5 ขั้น และ ขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ สำหรับผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย 6 ขั้น สอดคล้องกับการวิจัยของขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพและคณะ (2558) ที่ศึกษาการพัฒนาชุมชนออนไลน์เครือข่ายครูไทยหัวใจไอซีที พบว่าองค์ประกอบของชุมชนที่จะสามารถดำรงอยู่ได้มี 10 ประการ ได้แก่ การเข้ามีการใช้ระบบสมาชิก ระบบที่ใช้เป็นชุมชนออนไลน์จากการสังเคราะห์ วิธีการสื่อสารในชุมชนออนไลน์ที่เข้มแข็ง สื่อที่ใช้บนชุมชนออนไลน์เน้นการผลิตเอง สื่อที่ใช้เป็นภาพและตัวอักษร กิจกรรมที่ใช้วิธีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนออนไลน์ เนื้อหาที่ใช้ในชุมชนออนไลน์มาจากประสบการณ์ตรงและจากการสืบค้นหรือสรุปมาจากที่อื่น การใช้ระบบค้นหาข้อมูลใช้ระบบสืบค้นเว็บไซต์ อุปกรณ์ที่ใช้การเข้าถึงระบบด้วยระบบอินเทอร์เน็ต และการประเมินผลงานรวมทั้งสมาชิกช่วยกันวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ ประภากร ดลกิจ (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้เสมือนด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์สำหรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา พบว่าองค์ประกอบของรูปแบบประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน 2) ความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน 3) ทักษะการเรียนรู้ 4) สารสนเทศ และ 5) การอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสุภาพร สรสิทธิ์รัตน์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับเครือข่ายชุมชนมีอาชีพด้วยสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการส่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพสำหรับข้าราชการพลเรือน พบว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้สำหรับเครือข่ายชุมชนมีอาชีพด้วยสื่อสังคม ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ บุคลากร กระบวนการ เทคโนโลยีเครือข่าย และวัฒนธรรมชุมชนมีอาชีพ ในส่วนของขั้นตอนของการจัดการความรู้สำหรับเครือข่ายชุมชนมีอาชีพด้วยสื่อสังคม ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ ปฐมนิเทศ การฝึกเชิงปฏิบัติการ การจัดการความรู้ของตนเอง ด้วยตนเอง การจัดการความรู้แบบหนึ่งต่อหลายคน การจัดการความรู้แบบคู่ การจัดการความรู้แบบกลุ่ม การประเมินผลงานองค์ความรู้ นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ศูนย์การเรียนรู้ออนไลน์ของ Disability Leaders of Tomorrow (DLot.ed) มีองค์ประกอบ ได้แก่ ระบบการลงทะเบียน การให้ความช่วยเหลือ เว็บไซต์แสดงความคิดเห็น แพลตฟอร์มหลักสูตรการฝึกอบรม

ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนว่า องค์ประกอบของชุมชนออนไลน์จำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลากหลาย เช่น เนื้อหา หลักสูตร หรือสื่อที่ผลิตขึ้นเองหรือสืบค้นได้จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก ระบบ

สารสนเทศ ระบบการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต กิจกรรมของชุมชนนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแบ่งปันความรู้ ในส่วนขั้นตอนของการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถานประกอบการ อุตสาหกรรม ต้องมีขั้นตอนการใช้ที่เกี่ยวข้องกับขั้นสมัครสมาชิก การดูแลช่วยเหลือ การให้บริการด้าน หลักสูตร การเรียนรู้จากทั้งภายในและภายนอก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) นำองค์ประกอบรูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์เพื่อส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานใน สถานประกอบการอุตสาหกรรม และขั้นตอนการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับคนทำงานในสถาน ประกอบการอุตสาหกรรมโดยใช้รูปแบบศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ ไปสร้างเป็นศูนย์ความรู้ออนไลน์ฯ สำหรับ คนทำงานในสถานประกอบการได้ยกระดับความรู้และปรับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานได้อย่างเป็น รูปธรรม

(2) นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะของคนทำงานในกลุ่มอาชีพหลักทางด้าน อุตสาหกรรมไปพัฒนาและสร้างการฝึกอบรมออนไลน์เพื่อกระตุ้นให้คนทำงานในอุตสาหกรรมสามารถนำ ความรู้จากการฝึกอบรมไปยกระดับทักษะและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพต่อไปได้ เช่น หลักสูตรการ ยกระดับด้านการใช้ภาษาต่างประเทศสำหรับใช้ในการทำงาน หลักสูตรการพัฒนาทักษะเกี่ยวข้องกับ ฝีมือแรงงานในกลุ่มที่ขาดแคลน

ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการศูนย์ความรู้ออนไลน์ ฯ ว่าปัจจัยใดที่ส่งเสริมหรือ อุปสรรคต่อการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับบุคลากรในสถานประกอบการผ่านการจัดการของศูนย์ ความรู้ออนไลน์

(2) ควรศึกษาและพัฒนาเครื่องมือใหม่ๆ เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์ สถาบันออนไลน์ ที่มุ่งเน้น การพัฒนาและดึงศักยภาพคนทำงานออกมาอย่างเต็มที่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่สะดวกมากยิ่งขึ้น